

Estimats, que Jesús em guardi les filles i els fills!

S'acosta la solemnitat de la Pentecosta, diumenge que ve, i immediatament després la tornada- també joiosa- al temps de durant l'any en la litúrgia. L'Església ens convida a continuar en l'afany del compliment dels deures habituals: la trama de la nostra lluita per la santedat. Aprofitem l'impuls rebut al llarg de les setmanes anteriors: la consideració del triomf de Crist sobre el pecat i la mort, la resurrecció i l'ascensió glorioses, i l'enviament del Paràclit, ens ha obtingut nous ànims perquè adrecem la mirada a la veritable fita del nostre camí terrenal: el Cel. Prosseguint una devoció molt arrelada a l'Església, sant Josepmaria convidava a preparar la festa de la Santíssima Trinitat, el diumenge següent a Pentecosta, amb un tridu d'adoració i d'acció de gràcies, el Trisagi angèlic: *tibi laus, tibi gloria, tibi gratiarum actio in saecula sempiterna, o beata Trinitas!* [1]: a tu la lloança, a tu la glòria, a tu l'acció de gràcies, pels segles dels segles, oh Trinitat beatíssima!

L'afany d'arribar a gaudir plenament de Déu, elevat a l'ordre sobrenatural l'existència quotidiana, és una característica de les ànimes que es prenen seriosament la vocació a la santedat. He estat testimoni de com l'estimadíssim Mons. Álvaro desitjava mantenir-se ben unit al Senyor aquí baix, com una anticipació de la contemplació i amor etern de Déu al Cel. Igual que sant Josepmaria en els últims anys, repetia sovint les paraules del salm: *vultum tuum, Domine, requiram* [2]; Senyor, cercaré sempre el teu rostre. Les utilitzava per actuar en la presència de Déu enmig de la feina i de les tasques habituals.

L'esperança ajuda poderosament a què el pensament se'n vagi a Déu en totes les ocupacions. Les mirades de Mons. Álvaro al sagrari o a les imatges de la Mare de Déu eren plenes d'afecte, de pietat. Agraïa molt a fons la presència real de Jesucrist en l'Eucaristia, i a nostra Senyora les cures maternals. Assaboria amb la fe la joia de contemplar i gaudir de Déu en el Cel, no ja com aquí a la terra, on només podem contemplar com en un mirall i amb imatges fosques, sinó cara a cara [3]. Per això, encara que patia una lesió a la columna vertebral, que de vegades li provocava un fort dolor a les cames, no deixava de fer una genuflexió pausada quan passava davant del tabernacle: estava convençut que aquestes molèsties, ofertes a Déu, eren una altra manera d'honar i d'esperar en Ell.

Tots tenim consciència que, encara que tractem sincerament de seguir de prop els passos del Senyor, quotidianament experimentem les nostres limitacions. L'estat de salut o de malaltia, les contrarietats de la jornada, les lògiques preocupacions-que no ens han de treure la pau- per les persones que estimem, per les necessitats de l'Església i de la societat, ofereixen matèria per a realitzar actes d'esperança. Sant Josepmaria aconsellava renovar cada matí ***amb un serviam! decidit-et serviré, Senyor!-, el propòsit de no cedir, de no caure en la mandra o en la desídia, d'afrontar els afers amb més esperança, amb més optimisme, ben persuadits que si en alguna escaramussa hem estat vençuts podrem superar aquest sot amb un acte d'amor sincer*** [4].

L'existència d'un deixeble de Jesucrist no es tradueix en una negació contínua, ni a reprimir els desitjos de felicitat que nien al cor. Més encara, com va escriure el Papa Benet XVI: «Nosaltres

necessitem tenir esperances (...), que dia a dia ens mantinguin en camí» [5]. Així s'expressava en una encíclica, reconeixent que «al llarg de l'existència, l'home té moltes esperances, més grans o més petites, diferents segons els períodes de la seva vida» [6], que l'ajuden a fixar-se metes, a no desistir en el seu peregrinar terrenal. Sovint, aquests plans humans ho ocupen tot i no deixen lloc a altres esperances. Succeeix sobretot a la gent jove i als que comencen a obrir-se camí en l'activitat professional, que potser poden experimentar una mena de miratge enganyós. Però, quan aquestes aspiracions fracassen, o no s'acompleixen com un havia desitjat-comentava Benet XVI-, «es veu clarament que això, en realitat, no ho era tot. És clar que l'home necessita una esperança que vagi més enllà. És evident que només pot aconseguir-se amb quelcom infinit, quelcom que serà sempre més del que mai podrà aconseguir (...). Aquesta gran esperança només pot ser Déu, que abraça l'univers i que ens pot proposar i donar el que per nosaltres mateixos no podem assolir» [7].

En els mesos que falten per al 27 de setembre, data de la beatificació de Mons. Álvaro, m'agrada pensar en la figura del meu predecessor, tan lleial a Déu, que va seguir amb fidelitat l'exemple i els ensenyaments de sant Josepmaria, també en el seu afany per aconseguir la felicitat del Cel. A la terra era una persona feliç i optimista, perquè estimava aquesta virtut sobrenatural de l'esperança, que suplicava a Déu cada dia. Amb paraules que també jo vaig escoltar moltes vegades al nostre Fundador, Mons. Álvaro utilitzava una jaculatòria molt adequada per fomentar aquest tremp, sobretot quan es noten amb més força la pròpia debilitat o els límits del nostre jo. Repetia: Senyor, no et fiïs de mi; jo sí que em fio de tu. Ho recomanava també als qui l'escoltaven, especialment si algú es considerava incapaç de correspondre a la gràcia, pel pes de les seves faltes i defectes. Va animar totes i tots a posar la confiança en Déu, posant al mateix temps els mitjans humans al seu abast.

Amb la certesa que el Senyor està sempre atent a les nostres necessitats, cal considerar aquella exhortació del fundador de l'Opus Dei: *Cal moure's, fills meus, cal fer! Amb valor, amb energia, i amb alegria de viure, perquè l'amor treu lluny de si la por (cf. 1Jn 4, 18), amb audàcia, sense timideses (...). Heu de fugir tant de l'actitud de l'intrèpid que tot ho veu fàcil, perquè creu que li sobren energies, com l'encongiment del tímid, que tot ho veu amb dificultat insuperable, perquè creu que no té forces.*

Però no oblideu que, si es vol, tot surt: Deus non denegat gratiam; Déu no nega la seva ajuda, a qui fa allò que pot [8].

Recordo un episodi de la dècada de 1960, que mostra com es servia Mons. Álvaro de qualsevol detall per enfortir la seva esperança. Havia demanat al nostre Pare que li escrivís unes paraules en una petita fotografia i, després de la filial insistència, sant Josepmaria va anotar el següent versicle d'un salm: *homines et iumenta salvabis, Domine* [9]; Senyor, tu salves homes i bèsties. Potser li va venir a la ment aquesta frase de l'Escriptura, perquè l'havia meditat amb freqüència, ja que es considerava un ruquet davant de Déu. No excloc que pensés en el mateix Mons. Álvaro, rememorant l'afecte i la fortalesa amb què aquest fill l'ajudava a portar amb goig la càrrega divina de l'Opus Dei. Quan anava a anotar la data, Mons. Álvaro va llegir el text ja escrit i, jugant amb el seu cognom, va comentar: això obre un portell a l'esperança. A sant Josepmaria li va agradar la frase i, amb rapidesa i bon humor, va afegir aquest comentari a la fotografia.

En una meditació predicada a fidels de l'Opus Dei, el nostre Pare s'adreçava al Senyor amb aquestes paraules: **Jesús, tu ets el meu Déu, el meu Germà, el meu Amor i el meu Tot. Com no sentiré plena confiança en tu? Per què no donar vols a l'esperança? Sí, fills: comptem amb raons fonamentades, raons fins i tot materials que ens permeten confiar plenament en la Providència**

del nostre Pare-Déu. La seguretat que és així ens porta, altra vegada, a humiliar-nos profundament; però aquesta humiliació ha de ser confiada i plena d'agraïment [10].

El Senyor, en efecte, ens ha atorgat moltes proves de la seva predilecció, que reafirmen la nostra esperança. Només cal pensar en el portent d'haver enviat al món el seu Fill molt estimat, per rescatar-nos del pecat i fer-nos fills seus; en l'assistència constant de l'Esperit Sant, que roman i actua en l'Església; en els mitjans de santificació-els sacraments, especialment l'Eucaristia i la Penitència-, que ha posat al nostre abast; en la protecció de la seva Mare, que és Mare nostra; en l'exemple de tantes persones que, amb la seva resposta alegre i sacrificada al Senyor, ens impulsen a mirar més i més al Cel. Com asseguren tants Pontífexs i Pares de l'Església, ens animen especialment els sants i beats que venerem als altars: una prova irrefutable que veritablement també cadascuna i cadascú pot aspirar a la santedat.

En aquest mes celebrem la festa de sant Josepmaria, que ens ha mostrat no només aquest camí per arribar al Cel per mitjà de les ocupacions ordinàries, sinó que ens ha ensenyat la manera concreta de recórrer-lo. Ja estem acostumats a veure la seva activitat sobrenatural en el món sencer, amb ocasió de les misses que se celebren al voltant de la data del 26 de juny, amb tantes reaccions de conversió de moltes dones i de molts homes. Preparem-nos per acollir personalment aquesta pluja de gràcies i per ajudar els qui se senten impulsats per tan sant sacerdot a transformar la seva vida en camí cap a Déu.

De vegades, alguns-dones i homes- podran semblar impermeables a aquesta invitació. No ens cansem de pregar per elles i per ells, de tractar-los amb afecte i constància. Podem aplicar-nos allò que el Papa Francesc escriu en la seva Exhortació apostòlica *Evangelii gaudium*, i que diàriament ens fa percebre en la seva manera d'apropar-se a tots: ***estem cridats a ser persones-càntirs per donar de beure als altres. De vegades el càntir es converteix en una pesada creu, però va ser precisament en la creu on, traspasat, el Senyor se'ns va lliurar com a font d'aigua viva. No ens deixem robar l'esperança! [11]. Cal, doncs, anunciar i portar la salvació de Déu en aquest món nostre, que sovint es perd, necessitat de tenir respostes que encoratgin, que donin esperança, que donin nou vigor en el camí. L'Església ha de ser el lloc de la misericòrdia gratuïta, on tothom pugui sentir-se acollit, estimat, perdonat i encoratjat a viure segons la vida bona de l'Evangeli [12].***

L'esperança portava a Mons. Álvaro a no aturar-se davant les dificultats. Des que es va incorporar a l'Opus Dei, el 1935, va realitzar ja un apostolat constant i optimista, convençut que Déu sempre l'assistiria; i en aquesta actitud va perseverar fins al final de la seva vida. Ningú que passés pel seu costat, per qualsevol motiu, s'allunyava sense endur-se una oració seva, unes paraules d'interès per a la seva família o el seu treball, un consell espiritual... No s'aturava davant la categoria de les persones: únicament veia ànimes que el Senyor posava al seu costat: el porter d'un edifici, el bidell d'un dicasteri de la Santa Seu, l'hostessa o el sobrecàrrec de l'avió en què viatjava... Així procedia també amb les autoritats eclesiàstiques o civils, que fins i tot li portaven molts anys d'edat o gaudien de clara rellevància en la vida social. En cap cas es va aturar per falsos respectes humans. Acudia a aquestes trobades, fortuïtes o programades, amb la seguretat que el Senyor l'assistia, tal com havia vist aquest exemple en el quefer de sant Josepmaria.

El 1972, José María Hernández Garnica, abans de morir, va voler redactar un memoràndum en què mostra la sorpresa davant de la gosadia de Mons. Álvaro-abans de rebre l'ordenació sacerdotal- per fer gestions davant cardenals i bisbes, davant ministres d'un govern, davant autoritats locals. Com narren alguns dels biògrafs de Mons. Álvaro, un cop el mateix José María li va demanar si no se sentia poc al seu aire, mancat de seguretat, en aquest tipus d'encàrrecs. La resposta, plena de fe en Déu i de

confiança en l'exemple del nostre Pare, va ser aquesta: «Me'n recordo de la pesca miraculosa i del que va dir sant Pere: *in nomine tuo, laxabo rete*. Penso en el que ha dit el Pare i sé que, obeint-lo, obeeixo Déu» [13].

A mesura que s'acosta la data de la beatificació, acudim confiadament a la intercessió de Mons. Álvaro, demanant-li que ens aconsegueixi del Senyor aquesta esperança optimista en la tasca apostòlica. Bon dia és el proper 25 de juny, quan se'n compleixen setanta anys de l'ordenació sacerdotal, que va rebre a Madrid amb José María Hernández Garnica i José Luis Múzquiz, dels qui la causa de beatificació es troba en curs.

El dia 14 faré, si Déu vol, un any més; pregueu per mi perquè sàpiga seguir fidelment l'exemple d'aquests sants pastors de l'Opus Dei, sant Josepmaria i Mons. Álvaro. Continueu pregant molt diàriament pel Papa i pels fruits del seu recent viatge pastoral a Terra Santa, perquè el Senyor escolti les pregàries per la pau i la unió dels cristians. I tingueu molt present l'expansió apostòlica de l'Obra. Fa pocs dies vaig ser a Singapur, Taiwan i Corea, animant les vostres germanes i els vostres germans en la tasca meravellosa de portar la doctrina de Crist, impregnada amb l'esperit de l'Obra, al gran continent asiàtic: tota la tasca que fan, convida a acompanyar-los quotidianament amb una comunió dels sants intensament viscuda. Quants milions de persones esperen allà l'anunci evangèlic!

No m'aturo en l'aniversari del 26 de juny, tot i que penso que tinc obligació d'afegir: si volem servir Déu, estiguem molt units a sant Josepmaria; estimem-lo més, i que no passi cap dia-com va escriure en una carta- sense explicar-li "les nostres petiteses", ja que li interessa tota la nostra vida.

Amb tot afecte, us beneeix

el vostre Pare

+ Xavier

Roma, 1 juny 2014

.....
[1] Trisagi angèlic.

[2] *Sal* 26 [27] 8 (Vulgata).

[3] Cf 1 *Cor* 13, 12.

[4] Sant Josepmaria, *Amics de Déu*, n. 217.

[5] Benet XVI, Litt. enc. *Spe salvi*, 30-XI-2007, n. 31.

[6] *Ibid.*, N. 30.

[7] *Ibid.*, Nn. 30 i 31.

[8] Sant Josepmaria, *Carta 6-V-1945*, n. 44.

[9] *Sal* 35 [36] 7.

[10] Sant Josepmaria, *Notes d'una meditació*, 10-IV-1937, a "Creuer para adentro", pàg. 42.

[11] Sant Pare Francesc, Exhort. apost. *Evangelii gaudium*, 24-XI-2013, n. 86.

[12] *Ibid.*, N. 114.

[13] Cf Salvador Bernal, "*Recuerdo de Álvaro del Portillo*", Rialp, 6a ed., Madrid 1996, p. 79; Hugo de Azevedo, *Missão cumprida*, Lisboa, Diel 2008, pàg. 101.